

Llengua Catalana Estàndard en els Mitjans de Comunicació

Codi: 103867

Crèdits: 6

Titulació	Típus	Curs	Semestre
2501935 Publicitat i Relacions Públiques	FB	1	2

Professor de contacte

Nom: Carla González Collantes

Correu electrònic: Carla.Gonzalez@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Isidre Muñoz Ramos

Isabel Crespí Riutort

Prerequisits

Per cursar aquesta assignatura cal tenir els coneixements de català que s'han d'haver assolit al final de l'educació secundària.

L'alumne castellanoparlant i provinent de fora dels Països Catalans i, per tant, sense escolarització prèvia en llengua catalana, ha de seguir un pla de treball paral·lel per aprendre català. Aquesta dedicació paral·lela és necessària però no suficient per superar l'assignatura: l'alumne d'aquest perfil serà avaluat amb els mateixos criteris que la resta d'alumnes, si bé es tindran en compte els esforços i els avenços demostrats.

Objectius

Els objectius formatius de l'assignatura són els següents:

- Conèixer les característiques i els condicionaments dels textos propis dels mitjans de comunicació.
- Analitzar l'estandardització de la llengua catalana oral en el procés de normalització i consolidació lingüístiques.
- Conèixer i dominar la pronunciació formal.
- Consolidar els coneixements i l'aplicació de la normativa catalana, per arribar a tenir un domini complet del sistema lingüístic.

Competències

- Aplicar la imaginació amb flexibilitat, originalitat i fluïdesa.
- Buscar, seleccionar i jerarquitzar qualsevol tipus de font i document útil per a l'elaboració de missatges publicitaris.

- Demostrar capacitat d'autoaprenentatge i autoexigència per aconseguir un treball eficient.
- Demostrar esperit crític i autocrític.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant a les llengües oficials (català i castellà) com en una tercera llengua.
- Divulgar els coneixements i innovacions de l'àrea.
- Expressar-se amb fluïdesa i eficàcia comunicativa en les dues llengües oficials de manera oral i escrita.
- Gestionar el temps de manera adequada.
- Valorar la diversitat i la interculturalitat com a base per a treballar en equip.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar la imaginació amb flexibilitat, originalitat i fluïdesa.
2. Buscar, seleccionar i jerarquitzar qualsevol tipus de font i document útil per a l'elaboració de missatges publicitaris.
3. Construir textos en les dues llengües oficials que s'adequin a les estructures del llenguatge publicitari.
4. Demostrar capacitat d'autoaprenentatge i autoexigència per aconseguir un treball eficient.
5. Demostrar esperit crític i autocrític.
6. Demostrar que es té domini de les llengües oficials i dels seus recursos expressius per a poder produir textos orals i escrits amb fluïdesa, eficàcia i precisió.
7. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
8. Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant a les llengües oficials (català i castellà) com en una tercera llengua.
9. Divulgar els coneixements i innovacions de l'àrea.
10. Expressar-se oralment i per escrit amb correcció.
11. Gestionar el temps de manera adequada.
12. Trobar allò substancial i allò rellevant en textos publicitaris, en les dues llengües oficials, en qualsevol suport per a detectar formes correctes d'expressió oral i escrites.
13. Valorar la diversitat i la interculturalitat com a base per a treballar en equip.

Continguts

1. Llengua catalana oral

- 1.1. Característiques de la llengua parlada
- 1.2. Criteris de pronunciació. L'aplicació de la Proposta de l'IEC per a un estàndard oral en els mitjans de comunicació
- 1.3. L'eficiència locutiva: Escriure per a l'oïda. Adequació als diferents registres orals

2. Llengua i variació funcional

- 2.1. La situació comunicativa
- 2.2. Els mitjans de comunicació com a reflex de la diversitat lingüística
- 2.3. Les variacions pel canal, pel tema, pel to i pel tenor

3. Norma i estàndard

- 3.1. El procés d'estandardització: composicionalitat i polimorfisme
- 3.2. Les eines de consulta per al professional
- 3.3. La normativa catalana i els llibres d'estil

4. Qüestions avançades de gramàtica i lèxic

- 4.1. Morfologia verbal i nominal
- 4.2. Pronoms
- 4.3. Preposicions. Canvi i caiguda de preposició
- 4.4. Interferències lingüístiques

5. Gramàtica textual

- 5.1. Els mecanismes de referència
- 5.2. La connexió
- 5.3. Els signes de puntuació
- 5.4. La coherència

Metodologia

La part presencial d'aquesta assignatura està estructurada en una hora de teoria i dues de seminari, setmanals. S'hi combinen les explicacions teòriques i la resolució d'exercicis, amb dos objectius principals: (a) consolidar els coneixements sobre la norma i l'ús de la llengua catalana i (b) promocionar la reflexió crítica.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Exercicis escrits	18	0,72	1, 3, 6, 8, 10
Exercicis orals	17,5	0,7	1, 3, 6, 8, 10
Exposició de temes	17	0,68	1, 3, 5, 6, 8, 10, 11, 13
Tipus: Supervisades			
Feina tutoritzada	13	0,52	1, 4, 5
Resolució de dubtes	4,5	0,18	5
Tipus: Autònomes			
Estudi personal	25	1	2, 4, 5, 7, 11
Lectures seleccionades	14	0,56	3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11
Preparació de textos	35	1,4	1, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11

Avaluació

L'esquema del model avaluatiu és el següent:

- a) La teoria és un 40% de la nota final. Es fan dos controls al llarg del curs i s'entrega, també, un treball.
- b) El seminari és un 60% de la nota final. Es fan dos controls al llarg del curs i es valoren diverses activitats, que s'especificaran amb prou antelació.
- c) NO es fa mitjana si la nota de teoria o de seminari és inferior a 3. d) Tenen dret a reavaluació els alumnes amb una nota igual o superior a 3.
- d) Tenen dret a reavaluació els alumnes amb una nota igual o superior a 3.

Teoria (40%)

control 1: 45%

control 2: 45%

seguiment: 10%

Seminari (60%)

control 1: 40%

control 2: 40%

activitats: 20%

L'assistència a classe és obligatòria, atès que es tracta d'una assignatura presencial. Si no s'arriba a un 80% d'assistència, la qualificació serà 'No Avaluable'.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
-------	-----	-------	------	--------------------------

Activitats específiques	10%	2	0,08	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13
Controls	90%	4	0,16	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12

Bibliografia

Aragonés, Albert i Duran, Jordi i Iglà, Montserrat (2004): Català per a periodistes de les Terres de l'Ebre. Valls: Cossetània-Associació Universitat d'Estiu de les Terres de l'Ebre.

Avui (1997): Llibre d'estil. Empúries. Barcelona.

Badia Margarit, Antoni Maria (1994): Gramàtica de la llengua catalana. Descriptiva, normativa, diatòpica, diastràtica. Barcelona: Enciclopèdia Catalana.

Badia, Jordi et al. (1997): El llibre de la llengua catalana. Barcelona: Castellnou.

Bassols, Margarida et al. (1997): La llengua de TV3. Barcelona: Empúries.

Bassols, Margarida i Segarra, Mila (ed.) (2009): El col·loquial mediatitzat. Vic: Eumo Editorial.

Bau, Montserrat; Pujol, Montserrat; Rius, Agnès (2007): Curs de pronunciació: exercicis de correcció fonètica. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

Bibiloni, Gabriel (1995): "L'estandardització del català: un debat obert". Revista de Catalunya, núm. 97, pàgs. 9-24.

Bibiloni, Gabriel (1997): Llengua estàndard i variació lingüística. València: Edicions 3 i 4.

Bibiloni, Gabriel (2006): "L'ús de la llengua catalana a IB3 Televisió". A: <<http://bibiloni.cat/blog/?p=239>>

Bonet, Eulàlia et al. (1997): Manual de transcripció fonètica. Bellaterra: Servei de Publicacions de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Cabanes, Jem (2006): Llibre d'estil de VilaWeb. Llengua i redacció. Barcelona: Partal, Maresma & Associats, S.L.

Casals i Martorell, Daniel (2003): "Legislació reguladora de la presència de la llengua catalana en la radiodifusió del Principat". Revista de Llengua i Dret, núm. 33, pàgs. 117-142.

Casals, Daniel i Faura, Neus (2010): El català als mitjans de comunicació, Barcelona: UOC.

Casanova, Emili (2000): "El model lingüístic del programa radiofònic De dalt a baix (Ràdio Peninsular de RNE-València, 1974-1977)". A Creus, Imma; Julià, Joan; Romero, Sílvia (eds.): Llengua i mitjans de comunicació. Lleida: Pagès Editors, pàgs. 215-227.

Castellanos, Josep Anton (1997): Quadern: normativa bàsica de la llengua catalana. Bellaterra: Institut de Ciències de l'Educació, Universitat Autònoma de Barcelona.

Castellanos, Josep Anton (2004): Manual de pronunciació. Vic: Eumo.

Castellano, Ezequiel (2008): "Situació del valencià als mitjans de comunicació: un bon moment per al canvi d'actitud". A Diversos autors: Llibre blanc de l'ús del valencià II. Iniciatives per al foment del valencià. València: Acadèmia Valenciana de la Llengua, pàgs. 251-272.

Company, Catalina i Puigròs, M. Antònia (2006): Llibre d'estil d'IB3. Palma: Consorci per al Foment de la Llengua Catalana i la Projectió Exterior de la Cultura de les Illes Balears.

Consell de Mallorca i Universitat de les Illes Balears (2009): Llibre d'estil per als mitjans de comunicació orals i escrits. Palma: Consell de Mallorca, Universitat de les Illes Balears.

Coromina, Eusebi (2008): El 9 Nou, El 9 TV. Manual de redacció i estil. Vic: Premsa d'Osona.

Creus, Imma i Romero, Sílvia (1999): "Els mitjans de comunicació orals a Lleida". Llengua i Ús, núm. 14, pàgs. 31-36.

Creus, Imma; Julià, Joan; Romero, Sílvia (2000): Llengua i ràdio. Lleida: Pagès Editors.

Cros, Anna; Segarra, Mila; Torrent, Anna Maria (eds.) (2000): Llengua oral i llengua escrita a la televisió. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

Cuenca, Maria Josep (1996): Sintaxi fonamental. Barcelona: Empúries.

Chaume, Frederic (2008): "Criteris d'ús del valencià en la televisió". A Diversos autors: Llibre blanc de l'ús del valencià II. Iniciatives per al foment del valencià. València: Acadèmia Valenciana de la Llengua, pàgs. 278-279.

Diari de Barcelona (1987): Llibre d'estil del Diari de Barcelona. Barcelona: Empúries.

Dolç, Mavi i Teruel Planas, Elvira (1998): "Anatomia d'una notícia: aspectes lingüístics dels telenotícies". Anàlisi, núm. 22, pàgs. 99-119.

Domingo, David i Esteve, Antoni (2002): "El català a Internet: l'oferta lingüística a la xarxa". A Diversos autors: El català en els mitjans de comunicació. Situació actual i perspectives. Barcelona: Societat Catalana de Comunicació, pàgs. 157-188.

El Periódico de Catalunya (2002): Llibre d'estil, Barcelona: Ediciones Primera Plana.

Enciclopèdia Catalana (1985): Diccionari castellà-català. Barcelona: Enciclopèdia Catalana.

González Collantes Carla (2015): «La llengua als mitjans». A Civil i Serra, Marta et al. (eds.): Informe de la comunicació a Catalunya 2013-2014. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Col·lecció Lexikon Informes, 4, pàgs. 103-114. e-Pub gratuït
<http://dogc.gencat.cat/web/.content/Publicacions/docs/InformeDeLaComunicacioACatalunya13-14.epub>

Institut d'Estudis Catalans (1990): "La llengua catalana en els mitjans de comunicació de massa i especialment en la televisió". A: Documents de la Secció Filològica I. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, pàgs. 137-140.

Institut d'Estudis Catalans (1993): "La llengua catalana i els mitjans de comunicació de massa". A: Documents de la Secció Filològica II. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, pàgs. 31-36.

Institut d'Estudis Catalans (2007): Diccionari de la llengua catalana. Barcelona, Palma de Mallorca, València.

Julià-Muné, Joan (2000): Llengua i ràdio. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

Julià-Muné, Joan (2004): El llenguatge de la ràdio i de la televisió. Alzira: Bromera.

Lacreu, Josep (1993): "Un model de llengua per als mitjans de comunicació". Saó, monogràfic núm. 14, pàgs. 35-27.

Lacreu, Josep (2002): "Els models de llengua del valencià". A Casanova, Emili; Martí, Joan; Saragossà, Abelard (eds.), Estudis del valencià d'ara. València: Denes, pàgs. 241-251.

Lacreu, Josep (2008): Manual d'ús de l'estàndard oral. 8a edició corregida. València: Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana.

Marí, Isidor (2007): "La consolidació d'un estàndard oral: límits i condicions". Quaderns del CAC, núm. 28, pàgs. 31-37.

Martí i Castell, Joan i Mestres i Serra, Josep (cur.) (2004): Quin(s) model(s) de llengua escrita per als mitjans de comunicació?. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans.

Mestres, Josep M. et al.(2007): Manual d'estil. La redacció i l'edició de textos. 3a edició, actualitzada i ampliada. Barcelona: Eumo Editorial.

Mollà, Toni (1990): La llengua dels mitjans de comunicació. Alzira: Bromera.

Mollà, Toni (2007): "El model lingüístic oral: el cas de Canal 9 o el nivell (lingüístic) desnivellat". Quaderns del CAC, núm. 28, pàgs. 13-19.

Nogué Serrano, Neus (2004): Llengua i mitjans de comunicació. Barcelona: Santillana.

Paloma, David; Rico, Albert (2000): Diccionari de pronunciació en català. Barcelona: Edicions 62.

Paloma, David; Rico, Albert (2005): No et confonguis! Diccionari de mots que es confonen. Barcelona: Empúries.

Paloma, David; Rico, Albert (2008): Diccionari de dubtes i barbarismes. Barcelona: Edicions 62.

Polanco, Lluís (1990): "Reflexions sobre el model lingüístic dels mitjans de comunicació valencians". A Ferrando, Antoni (ed.): La llengua als mitjans de comunicació. València: Institut de Filologia Valenciana/Universitat de València, pàgs. 25-50.

Pujol, Josep M.; Solà, Joan (1995): Ortotipografia. Barcelona: Columna.

Saborit, Josep (2009): Millorem la pronúncia. València: Acadèmia Valenciana de la Llengua.

Salvador, Vicent (1989): "Variación funcional en catalán y mass media". Filología Románica, núm. 6, pàgs. 85-95.

Solà, Joan (1994): Sintaxi normativa. Barcelona: Empúries.

Solà, Joan et al. (2002): Gramàtica del català contemporani. Barcelona: Empúries.

Strubell, Miquel (1982): "El paper dels mitjans de comunicació en la normalització lingüística". Anàlisi: quaderns de comunicació i cultura, núm. 5, pàgs. 13-26.

Termcat (1997): Diccionari de neologismes. Barcelona: Edicions 62.

Teruel, Maria Elvira (1997): Retòrica, informació i metàfora. Bellaterra: Servei de Publicacions de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Teruel, Elvira (ed.) (1998): Assaig de reflexió a l'entorn del discurs dels mitjans de comunicació. Bellaterra: Servei de Publicacions de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Tubella, Imma (coord.) (2002): El català en els mitjans de comunicació: situació actual i perspectives. Barcelona: Societat Catalana de Comunicació.

Vallverdú, Francesc (2000): El català estàndard i els mitjans audiovisuals. Barcelona: Edicions 62 - Televisió de Catalunya. Pràctiques Lingüístiques, 3.

Webgrafia

Bibiloni, Gabriel. Guia de correcció fonètica. [<http://bibiloni.cat/correcciofonetica/index.html>]

Centre de Terminologia Termcat: Neoloteca. [<http://www.termcat.net>]

Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals: Portal lingu.stic. [<http://esadir.cat>]

Enciclopèdia Catalana: Gran enciclopèdia catalana. [<http://www.encyclopedia.cat>]

Enciclopèdia Catalana: Diccionari de la llengua catalana. [<http://www.encyclopedia.cat>]

Institut d'Estudis Catalans: Diccionari de la llengua catalana. [<http://pdl.iec.cat>]

Institut d'Estudis Catalans: Gramàtica de la llengua catalana.
[<http://www.iecat.net/Institucio/seccions/Filologica/gramatica/default.asp>.]

Paloma, David; Mas, Josep Àngel; Montserrat, Mònica (2011). Diccionari de dubtes del català oral.
[<http://www.diccionari.lecturanda.cat>].

Puigdomènech, Laura; Solís, Marina (2005). Proposta de llibre d'estil per a Andorra Televisió.
[http://www4.uji.es/~al058181/Llibre_estil_Andorra.pdf]

Secretaria de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya, Institut d'Estudis Catalans, Centre de Terminologia Termcat. Optimot. [<http://optimot.gencat.cat>]

Universitat de Barcelona: Els sons del català. [<http://www.ub.edu/sonscatala/ca/presentacio>]